

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 13. 5. 2024
C(2024) 2650 final

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 13. 5. 2024

o koncepcii aukcií pre energiu z obnoviteľných zdrojov

{SWD(2024) 300 final}

ODPORÚČANIE KOMISIE

z 13. 5. 2024

o koncepcii aukcií pre energiu z obnoviteľných zdrojov

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 292,

keďže:

- (1) Energia z obnoviteľných zdrojov je kľúčová pri plnení cieľov Únie v oblasti dekarbonizácie a dodávaní čistej, cenovo dostupnej a bezpečnej elektriny domácnostiam, podnikom a priemyslu a v čoraz väčšej miere aj odvetviu dopravy.
- (2) Na výrobu a spotrebu energie sú pripadá viac ako 75 % celkových emisií skleníkových plynov v Únii. Urýchlenie zavádzania zariadení na výrobu energie z obnoviteľných zdrojov je preto nevyhnutné na dosiahnutie cieľa Únie v oblasti obnoviteľnej energie do roku 2030 aspoň 42,5 % a na príspevanie k dosiahnutiu cieľa Únie do roku 2030, ktorým je zníženie emisií skleníkových plynov aspoň o 55 % v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119¹.
- (3) Energia z obnoviteľných zdrojov sa rýchlo rozširuje. V roku 2022 mala Únia kapacitu výroby 16 GW veternej energie na mori, 187 GW veternej energie na pevnine a kapacitu 203 GW fotovoltaickej solárnej energie². Okrem toho elektrina vyrobená z veternej a solárnej energie predstavovala 16 % a 7 % z celkového mixu zdrojov elektrickej energie, čo celkovo predstavuje 23 %³.
- (4) Toto rozšírenie podielu energie z obnoviteľných zdrojov energie výrazne uľahčili aukcie, ktoré organizovali členské štáty. Tieto aukcie môžu zahŕňať štátnu pomoc. Môže sa v rámci nich prideliť verejná podpora na výstavbu projektov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie alebo práva na vypracovanie projektu navrhovateľovi v konkrétnej lokalite, prípadne oboje. Tieto aukcie umožnili členským štátom určiť úroveň finančnej podpory na technológie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov konkurenčným spôsobom. Aukcie boli nápomocné pri optimalizácii úrovne verejnej podpory. Napriek tomu, že trhové zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov je na vzostupe, naďalej je väčšinou založené na systémoch podpory.
- (5) Podľa článku 4 ods. 2 smernice (EÚ) 2018/2001⁴ majú systémy podpory pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov poskytovať stimuly na integráciu elektriny z obnoviteľných zdrojov do trhu s elektrinou spôsobom, ktorý je založený na trhu a reaguje naň, a

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1119 z 30. júna 2021, ktorým sa stanovuje rámec na dosiahnutie klimatickej neutrality a menia nariadenia (ES) č. 401/2009 a (EÚ) 2018/1999 (európsky právny predpis v oblasti klímy) (Ú. v. EÚ L 243, 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>.)

² Eurostat, Kapacity na výrobu elektriny pre obnoviteľné zdroje energie a odpady.

³ Fraunhofer na základe údajov ENTSO-E Transparency Platform.

⁴ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/2001 z 11. decembra 2018 o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov zmenená smernicou (EÚ) 2023/2413 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

zároveň sa má zabrániť zbytočnému narušeniu trhov s elektrinou a zohľadňovať možné náklady na integráciu do systému a stabilita sústavy. Podľa článku 4 ods. 6 smernice (EÚ) 2018/2001 vždy, keď sa podpora pre elektrinu z obnoviteľných zdrojov udeľuje prostredníctvom verejnej súťaže, členské štáty v záujme zaistenia vysokej miery realizácie projektov stanovia a uverejnia nediskriminačné a transparentné kritériá na zaradenie do verejnej súťaže. Je preto obzvlášť dôležité, aby boli takéto aukcie správne koncipované.

- (6) Podľa článku 6 ods. 3 smernice (EÚ) 2018/2001 majú členské štáty uverejniť ako referenciu dlhodobý harmonogram s predpokladaným rozdelením podpory, ktorý sa vzťahuje aspoň na nasledujúcich päť rokov, alebo v prípade obmedzení rozpočtového plánu na nasledujúce tri roky, a ktorý zahŕňa orientačný časový plán, v prípade potreby frekvenciu verejných súťaží, predpokladanú kapacitu a rozpočet alebo maximálnu jednotkovú podporu, ktorá by sa mala rozdeliť, a prípadne predpokladané oprávnené technológie. Uvedený harmonogram sa má aktualizovať každoročne, alebo keď je to potrebné, na zohľadnenie najnovšieho vývoja na trhu alebo predpokladaného rozdelenia podpory. Je to dôležité najmä pre zabezpečenie transparentnosti a istoty na trhu a uľahčenie potrebných investícií na splnenie potrieb zavádzania. Uverejnenie týchto informácií na špecializovanej interaktívnej platforme Únie venovanej aukciám by slúžilo týmto cieľom a zároveň by sa tak zvýšila harmonizácia.
- (7) Národné aukcie na rozvoj energie z obnoviteľných zdrojov často primerane neocceňujú vysoké environmentálne a sociálne štandardy výrobkov Únie, ani nezohľadňujú potrebu zabezpečiť odolnosť dodávateľského reťazca alebo integrácie energetického systému, keďže mnohé aukcie sú založené výlučne alebo prevažne na cene, hoci niektoré členské štáty začali zavádzať aj iné ako cenové kritériá. Možnosti koncepcie aukcií sa v jednotlivých členských štátoch výrazne líšia, čo pre hospodárske subjekty zvyšuje transakčné náklady. Niektoré z týchto možností koncepcie môžu takisto zvýšiť pravdepodobnosť oneskorenia projektu alebo nerealizácie projektov. Ďalšou harmonizáciou zásad koncepcie aukcií členských štátov by sa mohli znížiť transakčné náklady a pomôcť zabezpečiť, aby aukcie spĺňali svoj účel vďaka vychádzaniu zo skúseností a osvedčených postupov, a zároveň by sa ňou umožnil dostatočný priestor na flexibilitu a inovácie. S podporou Komisie možno existujúce fóra štruktúrovaného dialógu⁵ týkajúce sa energie z obnoviteľných zdrojov použiť na výmenu najlepších postupov a v prípade potreby na harmonizáciu koncepcie aukcií. Cieľom právnych predpisov Únie o koncepcii trhu s elektrinou je harmonizovať systém priamej podpory cien vo forme dvojsmerných rozdielových zmlúv⁶.
- (8) Komisia prijala 24. októbra 2023 oznámenie o Európskom akčnom pláne v oblasti veternej energie (ďalej len „WPAP“)⁷. V rámci opatrenia 4 sa členské štáty vyzývajú, aby do svojich aukcií zahrnuli objektívne, transparentné a nediskriminačné kvalitatívne kritériá a opatrenia s cieľom maximalizovať mieru plnenia projektov so

⁵ Patrí medzi ne koordinovaný postup pre obnoviteľné zdroje energie (ďalej len „CA-RES“) alebo regionálne skupiny na vysokej úrovni, ako je platforma Energetická spolupráca v Severnom mori (ďalej len „NSEC“), prepojenia v juhozápadnej Európe, plán prepojenia baltského trhu s energiou (ďalej len „BEMIP“) alebo energetická konektivita v strednej a juhovýchodnej Európe (ďalej len „CESEC“).

⁶ Text predbežnej dohody medzi Európskym parlamentom a Radou je k dispozícii tu <https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2023/12/14/reform-of-electricity-market-design-council-and-parliament-reach-deal/>.

⁷ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Európsky akčný plán v oblasti veternej energie, COM(2023) 669 final, Brusel, 24.10.2023.

zameraním na rýchle a hmatateľné zlepšenie a väčšiu harmonizáciu koncepcie aukcií energie z obnoviteľných zdrojov. Cieľom tohto odporúčania je podporiť členské štáty, pokiaľ ide o koncepciu ich zásad koncepcie aukcií, v plnom súlade s právnymi predpismi Únie o vytvorení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby emisne neutrálnych technológií⁸. Týmto odporúčaním nie je dotknuté právo Únie, najmä v oblasti energetiky, životného prostredia a kybernetickej bezpečnosti, ani povinnosti, ktoré z neho vyplývajú. Nie sú ním dotknuté ani pravidlá Únie v oblasti hospodárskej súťaže, najmä články 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ani rozhodovacia prax Komisie pri presadzovaní pravidiel štátnej pomoci Únie.

- (9) Koncepcia aukcií by mala zaručiť súťažné ponukové konanie a má byť založená na objektívnych, transparentných a nediskriminačných kritériách, čím sa zabezpečí právna istota v súlade s právom Únie a medzinárodnými záväzkami Únie.
- (10) Iné ako cenové kritériá v aukciách sú nástrojom na sledovanie dodatočných cieľov popri získavaní elektriny za najnižšie náklady. Iné ako cenové kritériá môžu byť implementované ako predkvalifikačné kritériá alebo ako kritériá na vyhodnotenie ponúk, prípadne oboje. Mali by byť navrhnuté a hodnotené nediskriminačným, objektívnym a transparentným spôsobom.
- (11) Pravidlá aukcie sa musia navrhnuť tak, aby sa zabezpečilo včasné a úplné dokončenie projektov. Riešením rizika oneskorenej realizácie alebo neuskutočnenia projektov sa zvyšuje predvídateľnosť a istota pre investorov. Dá sa to dosiahnuť prostredníctvom opatrení, ako sú doložky o sankciách pre uchádzačov v prípade omeškania alebo nedokončenia projektu alebo indexácia cien, ktoré pomôžu priemyslu lepšie sa vyrovnáť so zvýšením nákladov v dôsledku inflácie po pridelení v rámci aukcie.
- (12) Vždy, keď aukcie energie z obnoviteľných zdrojov umožňujú negatívne podávanie ponúk, v správne navrhnutom súťažnom procese by sa mala zohľadňovať ochota každého uchádzača o projekt zaplatiť, a teda odrážať jeho trhovú hodnotu.
- (13) Maximálne výšky cenových ponúk sú rozpočtovou poistkou členského štátu na obmedzenie nákladov na zavádzanie, ak však nie sú správne stanovené, môžu viesť k tomu, že aukcie budú mať nedostatočný počet ponúk a môžu brániť zavádzaniu energie z obnoviteľných zdrojov alebo viesť k nadmernej kompenzácii.
- (14) Podľa článku 22 ods. 7 smernice (EÚ) 2018/2001 majú členské štáty pri navrhovaní systémov podpory zohľadniť osobitosti komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov, aby im umožnili súťažiť o podporu na rovnakej úrovni ako iní účastníci trhu. Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky⁹, ako aj všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách¹⁰ a dočasný krízový a prechodný rámec¹¹ navyše umožňujú členským štátom uplatňovať určitú flexibilitu v prípade projektov, ktorých 100 % podiel vlastní malá a stredná podniky

⁸ Kompromisné konečné znenie s cieľom dosiahnuť dohodu je k dispozícii tu [https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2024/02/06/net-zero-industry-act-council-and-parliament-strike-a-deal-to-boost-eu-s-green-industry/#:~:text=The%20Council%20and%20the%20European,industry%20act%20\(NZIA\).](https://www.consilium.europa.eu/sk/press/press-releases/2024/02/06/net-zero-industry-act-council-and-parliament-strike-a-deal-to-boost-eu-s-green-industry/#:~:text=The%20Council%20and%20the%20European,industry%20act%20(NZIA).)

⁹ Oznámenie Komisie – Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 80, 18.2.2022, s. 1)

¹⁰ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy

¹¹ Oznámenie Komisie, Dočasný krízový a prechodný rámec pre opatrenia štátnej pomoci na podporu hospodárstva v dôsledku agresie Ruska proti Ukrajine (Ú. v. EÚ C 101/3, 17.3.2023, s. 3)

(ďalej len „MSP“), alebo projektov komunit vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov pod určitými kapacitnými prahovými hodnotami.

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

VYMEDZENIE POJMOV

1. Na účely tohto odporúčania sú aukcie vymedzené ako trhovú mechanizmus, ktorého cieľom je pridelovanie tovaru v prípade nadmernej ponuky a určovanie cien za tovar s neznámou trhovou cenou z pohľadu aukcionára. Pridelovanie je založené výlučne na ponukách, ktoré predložili zúčastnení uchádzači podľa transparentných pravidiel pridelovania. Na účely tohto odporúčania sa pojmy aukcia a verejná súťaž používajú zameniteľne.

VŠEOBECNÉ FAKTORY ÚVAHY O KONCEPCII AUKCIÍ

2. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby ich koncepcia aukcií prispievala k rýchlemu, efektívnemu a udržateľnému zavádzaniu energie z obnoviteľných zdrojov konkurenčným spôsobom, priťahovala súkromné investície a poskytovala odvetviu výhody, ako je investičná istota.
3. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa koncepciou aukcií zvýšili šance na úspešný výsledok aukcie tým, že bude odrážať situáciu na trhu. To zahŕňa včasné a neustále zapájanie účastníkov trhu a odborníkov do procesu koncipovania aukcií a zosúladenie zložitosti koncepcie aukcií s výpelosťou trhu.
4. Členské štáty by s podporou Komisie mali využiť zavedené fóra štruktúrovaného dialógu týkajúce sa energie z obnoviteľných zdrojov na hľadanie harmonizácie v koncepcii aukcií pre aukcie rovnakej technológie v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré sledujú podobné ciele, aby sa znížili transakčné náklady na rozvoj projektu a pre členské štáty. Harmonizáciu by mali zvážiť najmä pri aukciách technológií v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, ktoré majú rovnakú geografickú polohu, ako je napríklad rovnaké morské dno, a pri zavádzaní iných ako cenových kritérií. Členské štáty by mali spolupracovať na obmedzovaní rozdielov v koncepcii aukcií a metodikách, ktoré sa používajú na meranie iných ako cenových kritérií, pričom by si v prípade potreby mali zachovať flexibilitu.
5. S cieľom zvýšiť transparentnosť a istotu pre účastníkov trhu v celej Únii a uľahčiť potrebné investície na splnenie ich potrieb v oblasti zavádzania by členské štáty mali uverejniť informácie o svojom harmonograme aukcií na špecializovanej interaktívnej platforme Únie, ktorú zriadila Komisia.

INÉ AKO CENOVÉ KRITÉRIÁ A ICH POUŽITIE AKO PREDKVALIFIKAČNÉ KRITÉRIÁ A KRITÉRIÁ NA VYHODNOTENIE PONÚK

6. Členské štáty by mali v aukciách využívať iné cenové kritériá ako predkvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk, prípadne oboje, a to na účely sledovania cieľov, ktoré nemožno zachytiť len v rozmere ceny, ako je kvalita, schopnosť dodať projekt včas, zodpovedné obchodné správanie, kybernetická bezpečnosť a bezpečnosť údajov, prispievanie k odolnosti, udržateľnosti životného prostredia alebo inováciám. Členské štáty by sa pri rozhodovaní o tom, či vo svojich aukciách zaviesť iné ako cenové kritériá ako predkvalifikačné kritériá alebo kritériá

na vyhodnotenie ponúk, mali vyhnúť negatívnym vplyvom na konkurencieschopnosť ponukového konania, najmä v prípade menších projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, a mali by vymedziť a vyhodnotiť kritériá objektívnym, transparentným, nediskriminačným spôsobom, ktorý nevedie k neúmernému zvýšeniu nákladov.

7. Členské štáty by mali použiť iné ako cenové kritériá ako predkvalifikačné kritériá, keď stanovujú minimálnu prahovú hodnotu sledovaného cieľa, ktorú musia splniť všetci uchádzači v aukcii. Členské štáty by ich mali používať ako kritériá na vyhodnotenie ponúk, keď chcú stimulovať lepšie dosiahnutie daného cieľa, ako je vyššia kvalita, integrácia energetického systému alebo poskytovanie inovatívnych riešení pre danú úroveň podpory, a mali by byť navrhnuté tak, aby umožňovali klasifikáciu oprávnených projektov. Je potrebné vyhýbať sa iným ako cenovým kritériám na vyhodnotenie ponúk, ktoré sú príliš všeobecné alebo príliš široké.
8. Členské štáty by pri používaní iných ako cenových kritérií na sledovanie rôznych cieľov mali zabezpečiť súlad medzi nimi. Iné ako cenové kritériá by sa mali vymedziť s prihliadnutím na spôsob, akým môže každá technológia prispieť k cieľu politiky. Iné ako cenové kritériá by nemali len duplikovať existujúce konkrétne požiadavky v platných právnych predpisoch Únie alebo vnútroštátnych právnych predpisoch. V niektorých prípadoch môžu byť kritériá špecifikujúce existujúce všeobecné právne ustanovenie s ohľadom na konkrétnu verejnú súťaž opodstatnené. Zahrnutie iných ako cenových kritérií by malo viesť k čistému príspevku k cieľu politiky v porovnaní s tým, čo sa už vyžaduje podľa existujúcich právnych predpisov. Pri niektorých iných ako cenových kritériách používaných ako predkvalifikačné kritériá, napríklad zodpovedné obchodné správanie a kybernetická bezpečnosť a bezpečnosť údajov, môže byť vhodné vyžadovať súlad s platnými právnymi predpismi.
9. Členské štáty by mali vymedziť transparentnú, objektívnu a nediskriminačnú metodiku posudzovania ponúk podľa vybraných iných ako cenových kritérií, najmä prostredníctvom kvantitatívneho posudzovania kritérií na základe metódy bodového hodnotenia stanovenej a zverejnenej pred ponukovým konaním.
10. Členské štáty používajúce iné ako cenové kritériá by mali zaviesť mechanizmy na zabezpečenie ich dodržiavania. Mali by sa zaviesť primerané sankcie na zistenie nedodržiavania pravidiel a opatrenia v súvislosti s ním. Tieto sankcie by mali byť dostatočne vysoké, aby odrádzali od stratégií predkladania ponúk sledujúcich nedodržiavanie iných ako cenových kritérií, ktoré sa overujú až *ex post*.
11. Členské štáty by mali zabezpečiť dostupnosť administratívnych zdrojov potrebných na účinné a efektívne overenie súladu s inými ako cenovými predkvalifikačnými kritériami a kritériami na vyhodnotenie ponúk.

POUŽITIE KONKRÉTNÝCH INÝCH AKO CENOVÝCH KRITÉRIÍ

12. Členské štáty by mali do svojich aukcií čo najskôr zahrnúť iné ako cenové kritériá, či už ako predkvalifikačné kritériá alebo kritériá na vyhodnotenie ponúk, ktoré sa týkajú príspevku k odolnému dodávateľskému reťazcu, v súlade s právnymi predpismi Únie o zriadení rámca opatrení na posilnenie európskeho ekosystému výroby výrobkov emisne neutrálnych technológií, aby sa predišlo nadmernej závislosti od jedného zdroja dodávok a zároveň sa zachovala konkurencieschopnosť aukcií.

13. Členské štáty, ktoré vo svojich aukciách používajú kritériá v oblasti životného prostredia a udržateľnosti, by ich mali používať ako predkvalifikačné kritériá, kritériá na vyhodnotenie ponúk alebo kombináciu oboch, a to v závislosti od cieľov politiky, ktoré chcú sledovať. Tieto ciele politiky by mohli zahŕňať ochranu životného prostredia a obnovu ekosystému alebo aspekty súvisiace s recyklovateľnosťou používaných produktov a všeobecnejšie obehovosť pri životnosti produktov.
14. Členské štáty, ktoré sa používaním iných ako cenových kritérií snažia podporiť inováciu, by ich mali používať skôr ako kritériá na vyhodnotenie ponúk. V prípadoch, keď inovačné kritériá majú prispieť k zlepšeniu výkonnosti alebo efektívnosti, napríklad z hľadiska udržateľnosti, by sa parametre mali určovať kvantitatívnym spôsobom. Ak sa členské štáty usilujú o disruptívne inovácie, mali by sa snažiť uplatňovať kvantitatívne parametre. Okrem výnimočných okolností, keď nemožno použiť žiadne kvantitatívne parametre, možno použiť kvalitatívne posudzovanie založené na rozsiahlych konzultáciách a spolupráci so zainteresovanými stranami a odborníkmi na proces koncipovania aukcií. V každom prípade by členské štáty mali pred aukciou poskytnúť dostatočný prehľad o tom, ako sa bude vykonávať bodové hodnotenie.
15. Členské štáty, ktoré sa snažia pomocou iných ako cenových kritérií podporiť integráciu energetického systému, napríklad odmeňovaním za účasť na doplnkových/vyrovňovacích službách alebo prispievaním k zníženiu preťaženia sústavy, by to mali urobiť prostredníctvom predkvalifikačných kritérií alebo kritérií na vyhodnotenie ponúk, prípadne kombináciou oboch.
16. Členské štáty, ktoré sa používaním iných ako cenových kritérií snažia posilniť kybernetickú bezpečnosť a bezpečnosť údajov, by ich mali používať predovšetkým ako predkvalifikačné kritériá. Mali by prispievať k cieľom smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555¹² o dosiahnutí vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, a mali by byť navrhnuté s ohľadom na príslušné kybernetickobezpečnostné riziká a ich pôvod. Kritériá by mohli zahŕňať bezpečnosť digitálnych sietí vo veterných zariadeniach už v štádiu návrhu; opatrenia na zmiernenie kybernetickobezpečnostných rizík v dodávateľskom reťazci a kontrolu údajov, ktoré sa uchovávali a spracúvali. Európske systémy certifikácie kybernetickej bezpečnosti prijaté podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881¹³ by sa mali počas zavádzania a prevádzky zariadení propagovať vždy, keď sú dostupné a vhodné.
17. Členské štáty, ktoré používajú kritériá súvisiace so zodpovedným obchodným správaním vrátane dodržiavania ľudských práv a postupov náležitej starostlivosti v oblasti životného prostredia v hodnotovom reťazci by ich mali zahrnúť ako predkvalifikačné kritériá. Členské štáty by mali vyžadovať uplatňovanie vnútroštátneho kódexu zodpovedného obchodného správania alebo v budúcnosti,

¹² Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2022/2555 zo 14. decembra 2022 o opatreniach na zabezpečenie vysokej spoločnej úrovne kybernetickej bezpečnosti v Únii, ktorou sa mení nariadenie (EÚ) č. 910/2014 a smernica (EÚ) 2018/1972 a zrušuje smernica (EÚ) 2016/1148 (smernica NIS 2) (Ú. v. EÚ L 333, 27.12.2022, s. 80).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/881 zo 17. apríla 2019 o agentúre ENISA (Agentúra Európskej únie pre kybernetickú bezpečnosť) a o certifikácii kybernetickej bezpečnosti informačných a komunikačných technológií a o zrušení nariadenia (EÚ) č. 526/2013 (akt o kybernetickej bezpečnosti) (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 15).

keď bude k dispozícii, európskeho kódexu zodpovedného obchodného správania, pokiaľ sa v existujúcich právnych predpisoch už nevyžaduje súlad s týmito alebo rovnocennými kritériami.

18. Členské štáty by mali v prípade potreby zahrnúť iné ako cenové kritériá súvisiace s prínosmi pre miestne komunity, ako je podpora účasti občanov na projektoch, a to aj prostredníctvom komunít vyrábajúcich energiu z obnoviteľných zdrojov a občianskych energetických spoločenstiev.

OPATRENIA NA STIMULOVANIE VČASNÉHO ÚPLNÉHO DOKONČENIA PROJEKTOV

19. Členské štáty by mali zaviesť opatrenia na zabezpečenie včasného úplného dokončenia projektu, ako sú pokuty za nedokončenie alebo oneskorené uvedenie do prevádzky na základe podrobného posúdenia. Sankcie by mali byť stanovené na úrovni, ktorá vyváži potrebu zabezpečiť konkurenčné ponukové konanie a zároveň bude odrádzať spoločnosti od predloženia ponuky bez pevného odhodlania realizovať projekt a rešpektovať špecifikácie projektu (vrátane predkvalifikačných kritérií).
20. V prípade aukcií veternej energie na mori by členské štáty vo všeobecnosti mali lokalít, ktoré sú predmetom aukcie, riadne vopred preskúmať, aby sa obmedzili riziká projektu a zvýšila sa pravdepodobnosť, že sa projekt rozbehne v plnom rozsahu a včas. V takýchto prípadoch by členské štáty mali stanoviť prísnejšie sankcie za nedokončenie v porovnaní s vopred nepreskúmanými veternými lokalitami na mori, aby sa zvýšila pravdepodobnosť dokončenia projektu.
21. Členské štáty by mali zvážiť zahrnutie doložiek o indexácii do koncepcie aukcií, najmä v situáciách, keď zaistenie zo strany spoločností nie je možné alebo je príliš nákladné, aby sa zabezpečilo úplné a včasné dokončenie projektov a zároveň sa vyvážilo rozdelenie rizika medzi navrhovateľa projektu a aukcionára a zohľadnila sa dostupnosť rôznych možností znižovania rizika. V prípade aukcií, pri ktorých sa poskytuje štátna pomoc vo forme priamej podpory cien, by členské štáty mali zvážiť zahrnutie doložiek o indexácii pre stavebnú fázu projektu. Ak sa takéto doložky o indexácii použijú, vplyv na verejné financie by sa mal náležite posúdiť a zohľadniť v celkovom rozpočtovom balíku venovanom takýmto systémom podpory.
22. V prípade aukcií, ktoré neposkytujú štátnu pomoc vo forme priamej podpory cien, ale získavajú peniaze z dôvodu zložky negatívneho podávania ponúk, by členské štáty mali požadovať platbu v splátkach počas určitého časového obdobia, aby sa zaistili proti inflácii už v štádiu návrhu a obmedzili finančné riziká navrhovateľa.

NEGATÍVNE PODÁVANIE PONÚK

23. Členské štáty, ktoré organizujú aukcie, pri ktorých je možné negatívne podávanie ponúk, by mali zabezpečiť, že aukcia bude koncipovaná tak, aby ponuky odrážali trhovú hodnotu projektu a maximalizovali pravdepodobnosť realizácie projektu.
24. Členské štáty by mali postupne kombinovať negatívne podávanie ponúk s inými ako cenovými kritériami, ktoré umožnia sledovať viaceré ciele politiky prispievajúce k

Európskej zelenej dohode¹⁴ vrátane Priemyselného plánu v kontexte Zelenej dohody¹⁵ a plánu REPowerEU¹⁶.

25. Všetky alebo väčšina príjmov z aukcií na základe negatívneho podávania ponúk by sa mala vyčleniť na podporu rozvoja výroby energie z obnoviteľných zdrojov, a to aj prostredníctvom posilnenia alebo rozšírenia sústavy alebo flexibility nefosílnych zdrojov.

MAXIMÁLNE VÝŠKY CENOVÝCH PONÚK

26. Keď sa členské štáty rozhodnú zahrnúť maximálne výšky cenových ponúk do aukcií, ktoré poskytujú štátnu pomoc, mali by tieto maximálne výšky cenových ponúk stanoviť tak, aby sa v nich odrážala výška podpory, ktorú sú ochotné zaplatiť za projekt, pričom okrem iného zohľadnia rozdielne priemerné náklady na elektrinu pri individuálnom projekte, aby sa predišlo nedostatočnému počtu ponúk v aukcii. Na tento účel by členské štáty mali určiť objem elektriny predávanej formou aukcie na úrovni, ktorá zachová konkurenčné ponukové konanie.

VYTVORENIE ROVNAKÝCH PODMIENOK PRE KOMUNITY VYRÁBAJÚCE ENERGIU Z OBNOVITEĽNÝCH ZDROJOV A MSP

27. Ak sa členské štáty rozhodnú, že na pridelenie pomoci projektom, ktoré vytvorili komunity vyrábajúce energiu z obnoviteľných zdrojov alebo MSP¹⁷, použijú aukcie, mali by napríklad zväžiť poskytnutie väčšej flexibility na objektívnom základe, pokiaľ ide o požiadavky týkajúce sa predbežného výberu, a môžu zväžiť samostatné prispôbené finančné krytie aukcie pre tento typ projektov. V prípade potreby by sa pri koncipovaní aukcií mala brať do úvahy možnosť, aby bola komunita vyrábajúca energiu z obnoviteľných zdrojov otvorená pre cezhraničnú účasť.

V Bruseli 13. 5. 2024

*Za Komisiu
Kadri SIMSON
členka Komisie*

¹⁴ Oznámenie Komisie COM(2019) 640 final, Európska zelená dohoda.

¹⁵ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: Priemyselný plán v kontexte Zelenej dohody určený pre vek emisnej neutrálnosti, COM(2023) 62 final, 1.2.2023.

¹⁶ Oznámenie Komisie COM(2022) 230 final Plán REPowerEU.

¹⁷ Ako je vymedzené v odporúčaní Komisie zo 6. mája 2003 týkajúcom sa vymedzenia mikropodnikov, malých a stredných podnikov (2003/361/ES).